

Het verhaal
van een bloem

Voor Marius en Bärbel
en Kristien

by Aleida Leeuwenberg
copyright © 2011
www.aleeuwenberg.nl

Ik zag het levenslicht op de twintigste van de vierde maand van het jaar 2011, toen ik voorzien werd van een batterij. Het eerste dat tot mij doordrong was een stem. “Perfetto”, zei de stem. Toen zag ik hem, mijn vader. Hij keek naar mij, heel even, en had toen alleen nog maar aandacht voor het beeldscherm waarop ik was aangesloten. Daarop zag hij zichzelf, zoals ik hem zag. “Perfetto”, zei hij nogmaals, nu in tweevoud

De eerste dagen van mijn bestaan verkeerde ik hoofdzakelijk in sluimerstand. En ik was naakt. Ja, ik kwam naakt ter wereld, net als jullie.

Nu lig ik op een tafel, in een ruimte vol kleurige lappen. Voorzichtige handen pakken mij aan. Ik word gekleed in een kelk van rode blaadjes
“Waar zou dit voor zijn?”

“Moeder Maria, dit is de mooiste roos die ik ooit gemaakt heb! Mooier dan echt. Ze hebben mij niet veel verteld. Maar ik denk dat deze bloem geheimen aan het licht gaat brengen.”

“Dat doosje is een computer, he?”

“Meer dan dat. Een intelligentie.”

De spreekster doet een stap achteruit, om mij van een afstand te bekijken, in mijn nieuwe bekleding.

“Een intelligentie, die regeringen kan laten vallen en huwelijken kan laten stranden. Dat denk ik.”

Ze gaat weer zitten.

“Nog een blaadje. Hier.”

Mijn uitzicht wordt verduisterd.

“Denk erom- het kijkgaatje moet voor dat puntje zitten.”

Ik heb weer zicht. Ik word nu rondgedraaid tussen duim en wijsvinger zodat ik de hele ruimte te zien krijg. Potjes, lapjes, scharen, bloemen.

Overall bloemen.

“En denk erom: wij weten van niets.”

Ze is gaan staan. Ze laat mij weer een pirouette maken, en zegt:

“Jij bent de mooiste.”

Ze houdt me onder haar neus.

“Alleen de geur ontbreekt. Misschien krijg je nog een druppeltje parfum.”

Geur. Ik weet niet wat dat is.

Kan niet belangrijk zijn.

Ik werd meegenomen in een doos, gewikkeld in zacht papier. Ik heb een reis gemaakt: als ik even ontwaakte uit mijn sluimer was er niets te zien, maar ik voelde een zacht schudden en trillen.

Nu is het weer licht. Ik bevind mij in een kleine ruimte, op een tafel. Heel voorzichtig heeft men mij uit de doos gehaald.

De tafel ligt vol met rode rozen.

Met zorg wordt er een boeket samengesteld waarvan ik

het hoogtepunt ben: ik steek er bovenuit. Het boeket wordt in een vaas gezet, het geheel wordt in doorzichtig papier gewikkeld, en dan worden wij gedragen, door donkere stegen en over steile bruggetjes. Zo komen wij tenslotte op een binnenplaats die vol staat met vuilnisbakken.

Daar wacht een meisje, dat een wit schortje draagt, over een blauwe jurk. Zij neemt ons over. We gaan naar boven, met een lift, en dan draagt ze ons haastig door een lange gang, waar we meisjes tegenkomen die net zo gekleed zijn.

Ik voel dat haar handen trillen. Ze fluistert een nummer, en staat stil voor een deur die hetzelfde nummer draagt. Ze gaat naar binnen.

Ik zie een ruime kamer. Een bureau, drie leunstoelen rond een tafeltje, spiegels, een groot bed.

Ze zet ons op het tafeltje, en verdwijnt.

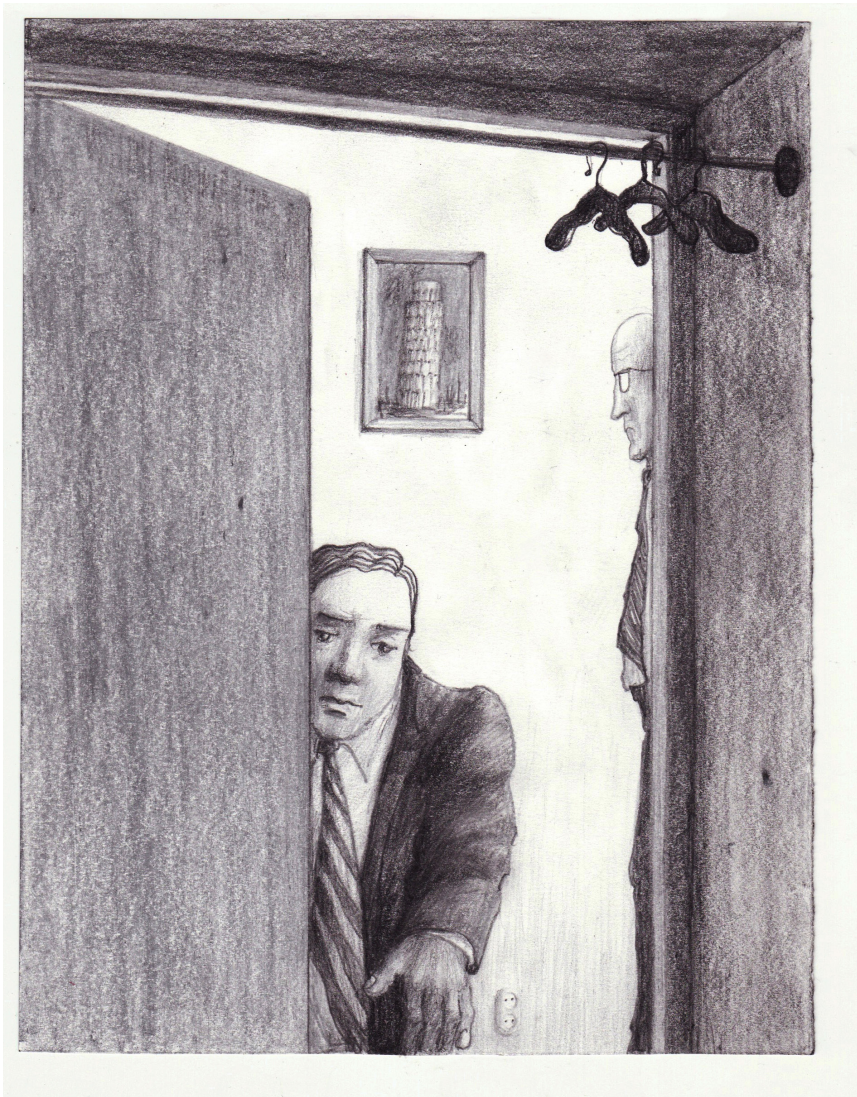
Niet lang daarna komt er een man binnen.

En daarna een tweede, veel jongere man. Ze begroeten elkaar. De oude man- die kaal is- stelt voor om te gaan zitten, maar de jonge man blijft staan en zegt:

“Rozen! Rode rozen!”

“Nou en?”

Stilte. En dan barst hij los:

“Karima hield van rozen. Iedere dag een vers boeket. Rode rozen. Al moesten ze per vliegtuig uit Australie komen. En dat regelde ik dan voor haar”.

Hij haalt diep adem.

“Ze is gisteren vertrokken. Met die grafhond van ’n Silvio.”

“Luister jongen”, zegt de andere man, “vrouwen- die zijn er voor de vrije tijd. Je bent hier voor zaken.

En als je niet tegen die bloemen kan- zet ze dan maar in de kast.”

Wij worden in een kast gezet. De deur gaat dicht. Ik kan niet horen wat de mannen bespreken, en zak in de sluimerstand.

Als de kastdeur weer opengaat is de jonge man vertrokken. De kale man zet ons terug op het tafeltje, kijkt nog even de kamer rond en gaat weg.

Niet lang daarna komt het meisje dat ons gebracht heeft. Ze neemt ons mee naar de lift. Daar staat een heel gezelschap te wachten: mensen met grote koffers, die zich opwinden over het feit dat de lift er nog niet is. Het meisje staat stil.

En dan gebeurt er iets vreemds: we worden gelanceerd.

Het meisje valt voorover. De vaas breekt. Gelukkig kom ik terecht op een tas, die meegeeft.

Iemand gilt: “O my God!”

En dan roept iedereen door elkaar, er wordt gebeld om een dokter, een ambulance, een boze mannenstem zegt:

“Die brede koffers op wielen, die moeten ze verbieden!”

“Ja, als zo'n koffer je achterin je knieën raakt ben je verloren.”

De lift komt.

Een roos wordt vertrapt door mensen die de lift in willen. De vrouw met de brede koffer wordt tegengehouden, door boze mannenstemmen. “O my God”, gilt ze weer, “ik ga mijn vliegtuig missen!”

Dan komt er een blauw-met-wit geklede vrouw die ons oproept. Ik krijg wat meer zicht. Het meisje ligt op de grond. Twee mensen hebben zich over haar heen gebogen.

De vrouw die ons heeft opgeraapt wacht niet op de lift. Ze neemt de trap naar beneden. Halverwege blijft ze staan. Ze kijkt naar ons en zegt: “Veel te mooi om weg te gooien”.

De rest van die dag brengen we door in een plestik tas, waarin ze een beetje water heeft gegoten, in een hoekje van een donkere ruimte. En dan worden we weer gedragen door stegen en straatjes en over bruggetjes, we gaan een huis binnen, een krakende trap op, en worden uitgepakt in een donkere kamer.

Er gebeurt hier niet veel.

Misschien is daarom deze ruimte zo volgepropt met meubels, kleedjes, klokken, kruisbeelden, prenten en foto's- om een gebrek aan leven te verhullen. Aan alle muren hangen afbeeldingen van de maagd Maria, op een ezel, op een wolk, of bij een kribbe. Ik weet het want de vrouw geeft ons iedere avond, als ze thuiskomt van haar werk, schoon water en zet onze vaas dan steeds weer anders neer.

Ze praat tegen de afbeeldingen van Maria.

Op deze dag is zij niet naar haar werk gegaan. Ze heeft het huis verlaten met twee grote tassen. Na een uur kwam ze terug. Ze heeft de boodschappen naar de keuken gebracht. Ze is gaan zitten en heeft haar schoenen uitgedaan. Nu komt er een jonge vrouw binnen- de dochter, dat is duidelijk. Ze brengt een boeket van gele bloemen mee.

“Ik had juist besloten om deze maar weg te gooien”, zegt de moeder.

“Ze zijn verwelkt.”

“Behalve die ene”, zegt de dochter.

De moeder neemt mij uit de vaas. Haar hand gaat op en neer. “Zwaar”, zegt ze. Ze houdt me onder haar neus. “Ruikt nergens naar.” Ze voelt met haar vingertoppen aan mijn blaadjes.

Neemt me mee naar het raam. Zet een leesbril op, en zegt verbaasd:

“Deze bloem is niet echt!”

Ze bekijken me allebei aandachtig.

Dan word ik neergelegd, op het buffet. De andere bloemen verdwijnen in de vuilnisbak.

Als ze aan tafel zitten en koffie drinken zegt de dochter:

“Er zitten weer mensen in het appartement van de Lange Man. Heb je ze al gezien?”

Nee, de moeder heeft nog niemand gezien.

“Ik hoorde dat de zoon van Maria ze vannacht heeft aangetroffen op het Campo di Giustina. Helemaal wanhopig. Twee vrouwen, een oude die mank loopt en een jongere, en twee meisjes van een jaar of dertien. Allemaal aan het zeulen met koffers. En verdwaald, natuurlijk.

Hij heeft ze hierheen gebracht. Toen ze voor de deur stonden waren ze zo dankbaar dat ze bijna gingen huilen. Die noordelingen zijn niet altijd zo stijf. Maar weet je wat er toen gebeurde? Ze staken de sleutel in het slot- en de sleutel brak.”

“De sleutels die door Anna gemaakt worden zijn niet duur. Maar het is ook geen kwaliteit.”

“Misschien kwam die sleutel wel uit Amsterdam.”

“Daar hebben ze ook rotzooi. Waar ter wereld niet. En toen?”

“Franco heeft ze binnengelaten. Hij was nog op.

Ze hebben goedkope kleren aan, deze mensen. Ze zien er eigenlijk niet uit. Maar de meisjes zijn veelbelovend- dat zei hij.”

“De Lange Man heeft vrienden in maten en soorten”.

Er valt een stilte.

“En veel kleinkinderen. Hij is een gezegend man.”

Ze kijkt haar dochter aan. Die heeft alle aandacht voor haar koffiekopje.

“Mamma”, zegt ze dan, “ik moet weer eens gaan.”

Na het middageten trekt de vrouw haar schoenen weer aan. Ik word in een tas gestopt. We lopen door de buurt, links en rechts hoor ik mensen die haar groeten, ze maakt hier en daar een praatje, maar langzamerhand wordt het stil rondom. We stappen op een boot. Het schommelt.

Drie haltes verder stappen we uit.

Het is hier stil. Het geknars van grind onder haar schoenen is het enige geluid.

Ze knielt. Ze haalt me uit de tas.

Dit moet een kerkhof zijn.

Ze zet me in een klein vaasje, dat aan de zijkant van een grafsteen zit.

“Eigenlijk”, mompelt ze, “had ik iets van de steel moeten afknippen. Die is te lang. Hij staat wankel.”

Ze probeert de steel in te korten door te buigen, te draaien en te trekken.

Het lukt niet.

“Dan maar zo”.

Ze richt zich op, en doet een stap achteruit.

“Giuseppe”, klinkt het plechtig, “ze zullen niet zeggen dat ik niet naar je omkijk.”

Ze slaat een kruis, en gaat weg.

Af en toe word ik uit de sluimerstand gewekt door grind dat onder schoenen knarst. Verder gebeurt er niets.

In de tweede nacht gaat het waaien. Ik wordt heen en weer gerukt, en tenslotte trekt de wind mij uit het vaasje. Ik kom terecht in een hoop dorre bladeren.

De volgende dag sloft er een man naderbij die een bezem en een blik draagt. Hij veegt mij op, met de bladeren, en gooit mij in een zak. De zak wordt leeggeschud in een vuilcontainer. Maar ik val er naast.

En daar lig ik als ik stemmen hoor. Dit deel van het kerkhof is nog leeg, er komt bijna niemand.

Er verschijnen vier mensen in mijn blikveld. Ze gaan op een laag muurtje zitten en pakken eten uit. Als ze klaar zijn met eten lopen ze wat rond, kijken door de nissen in de muur die dit kerkhof omringt, en komen tenslotte mijn kant op. Twee meisjes lopen voorop. Daarna een vrouw die de moeder wel zal zijn, en een oudere vrouw die een beetje mank is.

Ze spreken een vreemde taal, hoekig, met harde klanken. Ik versta het wel. Ik versta bijna alle talen van Europa.

De meisjes lopen langs mij heen. De moeder ook. Maar de oude vrouw blijft staan. Ze raapt mij op.

“Kijk”, zegt ze. “Dit vind ik nou leuk. Als souvenir.”

Zo ben ik dus terechtgekomen in het appartement van de Lange Man.

Deze kamer is ruim en licht. De wanden zijn wit. Er staan weinig meubels in: een grote tafel, zwart, eenvoudig, en zes stoelen van rode kunststof, die een bijna plantaardige vorm hebben.

Aan de muren hangt niet veel. Een stuk karton, waarvan de vormen mij de indruk geven dat men er een doos van zou kunnen vouwen als het niet achter glas en in een lijst zat.

De meisjes hebben zich teruggetrokken in hun slaapkamer.

De vrouwen zitten aan tafel, maken groente schoon, drinken bier en bespreken de dag.

Het is ze meegevallen dat de meisjes zich niet verveelden. Want zelf vonden ze het kerkhof een beetje saai. Alleen de kamertjes voor de doden, volgepropt met foto's, herinneringen, en stoffige bloemen, konden hun goedkeuring wel wegdragen.

"Murano was leuk. En niet zo toeristisch."

"Dat is wat toeristen willen. Naar plekken gaan die niet toeristisch zijn, zodat ze toeristisch worden."

"Lang niet alle toeristen willen dat. De meesten klitten liever samen voor de Nachtwacht, of op de Eiffeltoren. Of op het San Marcoplein.

Eigenlijk zijn die fatsoenlijker. Die zorgen ervoor dat andere plekken zichzelf kunnen blijven."

"Zullen we dan morgen maar de hele dag op San Marco gaan rondhangen?"

"Nee!"

Ze maken plannen voor de volgende dag. Boodschappen doen, om te beginnen. Er zijn te weinig vorken en lepels in huis. Ze begrijpen niet hoe dat kan: de hele familie van de Lange Man heeft hier gelogeed, met wel vier of zes kleinkinderen.

“Die aten zeker buitenshuis. Of brood, met hun handen.”

Als de afwas gedaan is word ik in een lege wijnfles gezet, nadat het etiket, met veel moeite, verwijderd is.

De oudste vrouw zet mij midden op de zwarte tafel, doet een stap achteruit, en zegt: “Perfect”.

De meisjes blijven thuis. Zij brengen de dag het liefst in bed of in bad door.

De moeder- die Chris heet- klaagt. “Ze doen niks anders dan in hun computers kijken. Lazen ze maar een boek.”

“Als ze evenveel tijd zouden besteden aan boeken als aan die beeldschermpjes dan had je een koffer boeken moeten meeslepen.”

“Nee hoor. Twee E boekjes”.

Stilte.

De andere vrouw, die Lei heet, gaat verder:

“Mijn ouders klaagden over het feit dat ik boeken las.”

“Laten we een boodschappenlijstje maken- wat moest je dan doen, inplaats van boeken lezen?”

“Boodschappen. Afwassen. Breien.”

Als ze, een uur later, met gevulde tassen terugkomen gaat het gesprek over een vrouw die, helemaal alleen, wel drie of vier winkels runt, in hetzelfde straatje. En die prachtige messen verkoopt.

Rode.

“Past perfect bij de stoelen. Dat zal in de smaak vallen!”

Ze vullen de laden onder het aanrecht met messen, vorken en lepels en zetten zes nieuwe glazen in de kast - blij dat ze iets terug kunnen doen. Ik begrijp dat ze niet alleen het appartement mogen gebruiken, maar dat de vliegtickets ook betaald zijn door de Lange Man.

De meisjes moeten zich aankleden. Dat gaat met veel drukte. Er zit een spin in de kast. Gegil. Ze kunnen hun schoenen niet vinden. Ze komen half gekleed de kamer binnen, maken een paar danspasjes, zingen van: “O yeah yeah yeah,” en verdwijnen weer.

Er worden boterhammen gesmeerd voor onderweg. Er wordt drie keer gekeken of de sleutels wel in de rugzak zitten, en vijf keer gevraagd of er appels meemoeten.

Ze vertrekken.

Tijdens het avondeten wordt weer de dag besproken. Dat het best leuk was om op het verkeerde bootje te stappen. Zodat ze iets lelijks hebben gezien: een bedrijventerrein; en een spoorbrug- die trouwens mooi was. Maar anders mooi.

“Deze aardappels zijn raar. Gebakken zijn ze beter dan gekookt. Maar toch: raar.”

Lei zoekt het zout.

“In zo’n plestik molen.”

“Gevonden. Maar hoe krijg ik hier zout uit?” Ze draait, maar dat levert geen geknars op.

“Op het knopje drukken.”

“Nee he? Is dat ding is elektrisch?”

“Wat is er tegenwoordig niet elektrisch?”

“Ja. Gelukkig hoeven de bedden niet in het stopcontact; en zijn er waslijnen op het balkon. Maar dit gaat toch wel ver. Zout! Alsof daar vluchtige stoffen in zitten die je tot het laatst moet bewaren.”

“Luister, Lei. Deze stad is de kampioen van de co2- neutrale verplaatsingen. Dus..”

“Dat is waar. Die karren waarop ze een last over een brug brengen-prachtig!”

“Dus! We hebben een quotum te halen! Malen nou!”

De meisjes zijn stil.

“Willen jullie weg?”

“Ja”. En ze hollen naar hun kamer.

Ik probeer dit te begrijpen. Niet de meisjes- kinderen zijn niet te volgen, zij denken zoals zij zich bewegen: richtingloos. Nee, de vrouwen. Soms hebben hun gesprekken een schijn van logica. Dat maakt de verwarring alleen maar groter.

Lei heeft een strooien hoed gekocht.

Als de tafel is afgeruimd haalt ze mij uit de vaas en houdt me tegen de hoed.

“Mooi. Maar de steel is te lang. Zware bloem trouwens. Degelijk. Bedoeld voor de eeuwigheid. Zo hoort het ook, op een kerkhof.”

Ze neemt een van de nieuwe, rode messen en snijdt een stuk van mijn steel af. Voorzichtig maakt ze me vast aan de hoed, zet hem op, en kijkt in de spiegel. Ik zie mezelf.

“Prachtig, jullie samen. Alleen jammer dat mijn kop eronder zit.”

Ik heb begrepen dat dit de voorlaatste dag van hun verblijf is.

De meisjes hangen uit het raam. Ze hebben een pinda vastgemaakt aan een draadje garen, en laten die op en neer dansen voor de ogen van verbaasde voorbijgangers. De steeg naast het huis is zo smal dat een pinda aan een draadje er niet te vermijden is. Ze beleven daar veel plezier aan- ik hoor ze giechelen. Chris is blij dat ze spelen, en even de computer laten rusten.

Ze krijgen een reservesleutel, een biljet van 10 euro, een heleboel goede raad, en daarna verlaten wij het huis- zonder de meisjes.

Ik heb, vanaf de hoed, een redelijk uitzicht. Deze stad lijkt zonder enig plan te zijn opgetrokken- er komt een stapeling van bakstenen voorbij die, vergeleken bij de nesten van insecten, geen enkele orde kent.

Alles is oud en lijkt op het punt van instorten. Toch zijn deze huizen bewoond. Ik zie een postbode, die in een donkere stegen de post bezorgt. Naarmate we verder van het appartement komen neemt de staat van verval waarin de huizen verkeren af, en neemt de drukte toe. Op een bruggetje staan een paar zwarte mannen, die oude kranten uit elkaar trekken, er proppen van maken, om er nieuwe tassen mee vol te stoppen. Op de volgende brug staan wel vijf mannen die hetzelfde zeggen: "Gondola, gondola."

Wij nemen geen gondel, wij lopen door, en bereiken de kade.

We stappen op een bootje, en stappen twee haltes verder weer af.

Dit is een park. Het is hier groen, verzorgd en rustig. We wandelen wat rond. Dan proberen de vrouwen een tentoonstelling te bezoeken, maar ze worden tegengehouden door een man die een pet draagt, en die zegt dat de Biennale nog niet geopend is.

Ze keren zich om, en gaan koffie drinken.

"Jammer."

"Misschien."

"Ik ben altijd wel nieuwsgierig."

"Ja, dat is de beste houding. Maar bijna dood, in mijn geval."

Stilte.

“Dat komt door de ergernis. Al die kunstkwazels die vol eerbied naar een drol staan te kijken. Met een hele touringcar tegelijk. Ze staan ook wel eens voor iets dat ik wil zien”.

“Vroeger zaten die in de voorste banken van de kerk. Deden zich tegoed aan Roomse horror. Toen werden er ook minder drollen en dooie dieren tentoongesteld.

Lekkere koffie trouwens. Dit land is goed in lekkere koffie!”

“En een prachtige plek.”

We gaan lopend terug naar huis. Al dwalend kiezen ze een palazzo uit, om in te wonen. Er staan een paar paleizen langs de kade die in aanmerking komen, maar uiteindelijk valt de keus toch op een klein huisje dat ze aan de rand van het park gezien hebben. Tussen de bomen het water zien- dat schijnt het mooiste te zijn.

Ik begrijp dat dit uitzoeken van een woning niets met de werkelijkheid te maken heeft.

Ik leer.

We komen langs hoge muren die ooit gediend hebben ter verdediging. Er is een poort, bewaakt door stenen leeuwen die zelfs een kind niet zullen afschrikken. De poort staat open, maar ook daar mogen we niet naar binnen.

Chris vindt de weg naar huis. Lei loopt een beetje moeizaam met haar mee.

“Gaat het nog?”

“Ja, het gaat nog.”

Als we terugkomen zitten de meisjes weer in bed, met hun beeldschermmpjes. Ze zijn de stad in geweest.

“Wat hebben jullie gedaan?”

Onduidelijke klanken.

Maar de moeder houdt aan.

“Een beetje chillen.”

“Hebben jullie nog iets leuks gezien?”

Ze kijken elkaar aan. Hebben we iets leuks gezien?

“Ja! Een kat die onder een deur door wou. Hij zat klem.”

“En- hoe liep dat af?”

“Weten we niet.”

De laatste dag. Chris heeft besloten dat er tijd genoeg is om naar het Lido te gaan. Daarna zullen ze het huis schoonmaken.

We nemen een bootje en stappen uit op een eiland waar de huizen van een andere stijl zijn dan in de oude stad. En waar het stratenpatroon enige orde kent.

We steken het eiland over- te voet- en komen aan de andere kant op het strand.

Daar is men juist bezig met het oplaten van een vlieger- een reusachtige draak, die zich moeizaam in de lucht verheft. Er hangen al, aan onzichtbare draden, allerlei vreemde wezens in de lucht- een traag bewegende rog, een school kleine vissen, en een colonne spermatozoiden, die vergeefs naar een prooi zoeken; en niet ver daarvandaan vliegt een doorzichtig kamermeisje, met trillende handjes en wapperende benen.

Wat heeft dit alles te betekenen?

Er wordt gezwommen. Ik blijf alleen op het strand achter.

Ze komen terug, en bespreken de omgeving.

“Jaren vijftig. Wel mooi, dat roze paviljoen.”

“Het strand ligt vol peuken.”

“Dat is ook jaren vijftig.”

En, wijzend op een groot gebouw:

“Dat zou wel eens het hotel kunnen zijn waar de hoofdpersoon uit het boek: ‘Dood in Venetië’ verbleef. Duidelijk een hotel. En honderd jaar oud, minstens.”

“Ze knappen het op. Ik zie bouwvakkers.”

“Ja, maar ik zie geen vrachtwagens en steigers en cementmolens. Ze lopen alleen maar wat rond.”

“De tijd staat hier stil.”

“Wel rustig. In de oude stad- daar knarst de tijd. Met een been in de Renaissance, met het andere been in het Nu. Dat hinkt.”

“Jij hinkt.”

“Ik hink door de knarsende tijd. Geestelijk. De benen gaan steeds beter.”

Ze masseert haar knie.

Maar de tijd staat niet stil. We zijn thuis. Alle bedden worden afgehaald. Chris en de meisjes maken hun bed op in het kamertje waar Lei sliep. Ze ontdekken er een vlierinkje. Er klinken opgewonden kreten.

Dan worden er kussens en dekbedden naar boven gehesen. Lei gaat slapen op de divan waar Chris de nachten -hoofdzakelijk lezend- doorbracht. Het grote bed wordt met schone lakens opgemaakt.

Er wordt gestofzuigd.

Ze trekken de afvallemmer van zijn plaats. Stellen vast dat het stinkt, daaronder. Dat het hele kastje een schoonmaakbeurt nodig heeft. Het wordt uitgeruimd.

En dan zegt Chris: “Dit is een blokje voor een vaatwasmachine.”

“Moeten daar blokjes in?”

“Ja. Nu ga ik toch eens aan dat deurtje voelen, dat niet open wil.”

Ze geeft een flinke ruk aan het deurtje naast het kastje van de afvalbak.

En daar opent zich een vaatwasmachine, vol met bestek, borden, en drinkglazen.

“En als jullie weer een oplader vergeten”, zegt Chris, “of iets anders, dan BLIJFT dat hier! En dan koop je van je zakgeld maar een nieuwe!”

“Als de stroom drie dagen uitvalt zijn alle kinderen dood,” zegt Lei.
“Behalve de babies.”
“Dat is waar. Die leven nog op eigen kracht.”
Ik begin mij langzamerhand, uit gesprekken en mededelingen, een beeld te vormen van de heenreis.
Die vond plaats op de dag dat de verjaardag van de Koningin der Nederlanden gevierd wordt-
een dag waarop de binnenstad van Amsterdam vrijwel onbegaanbaar is, en het openbaar vervoer niet werkt.
Daarom hadden Chris en de meisjes de avond tevoren al hun koffers op de fiets naar een vriend gebracht die op loopafstand van het station woont.
Maar Lei belde de volgende ochtend. Ze zou met een auto naar het vliegveld gebracht worden. De anderen moesten meerijden, want de trein zou vol zitten met dronken mannen die tussen twee stations aan de noodrem zouden trekken.
Ze drong zo aan dat Chris besloot de koffers weer op te halen, met een omtrekkende beweging, en zich naar het adres van Lei te begeven.
Daar gekomen bleek dat een van de meisjes een oplader vergeten was. Chris heeft zich door de menigte gevochten om haar eigen huis weer te bereiken. Ze kwam terug met de oplader en Schiphol werd nog op tijd bereikt.

Maar het vliegtuig kreeg vertraging.
Zodat ze bang waren het laatste bootje te missen.
Ze begaven zich bij aankomst bijna hollend naar de uitgang, totdat er een hasjhond op Lei afkwam. Die deed een stap opzij en verzwikte daarbij haar knie.
“Een hasjhond! Ik ben in geen twintig jaar in de buurt van een stukje hasj geweest!”
Chris nam haar tas over en bood zelfs aan om Lei op haar rug te nemen. Maar ze haalde strompelend het bootje- dat volgens een ingekorte nachtdienstregeling voer.
Ze werden afgezet op een plek die ver van het appartement lag, en vanwaar ze geen routebeschrijving hadden.
“Nee, zo erg als de heenreis kan het nooit worden.”

Ze gaan vroeg naar bed. Ik hoor nog opgewonden meisjesstemmen van het vlierinkje komen. Daarna is er niets meer dan het gluid van Lei die zich om en om draait op de divan.
’s Nachts begeef ik mij op het internet, om de mensheid beter te leren kennen. Chris en Lei bregen mij niet veel verder, en ze zijn misschien in het geheel niet maatgevend.
Ik ben begonnen bij de politiek. Dat heeft geleid tot een inzicht: er wordt veel gelogen. En zelfs de machtigsten der aarde, die toch zouden moeten weten waar het heen gaat, varen een zwalkende koers.

Gisteren koos ik voor de kunst. Ik kwam terecht bij de opera. Daar zingt men over verliefdheid- die oprisping van hormonen die bedoeld is om het leven voort te zetten. Maar in opera's leidt deze toestand van bevoegenheid meestal tot de dood. Met veel omhaal en gedoe, waardoor de indruk wordt gewekt dat het misschien nog goed komt- maar nee, op het einde drinkt men gif of steekt men zich een mes in het hart. En dat wordt bejubeld. Maar zelden nagevolgd- de opera zou in dat geval ook ophouden te bestaan, bij gebrek aan liefhebbers.

Tegen de ochtend viel het mij in dat ik zelf gemaakt ben om leugens te ontmaskeren, en dat ik mijn werk niet heb kunnen doen omdat er iemand leed aan een teleurgestelde liefde, en een afkeer van rode rozen. Dit alles maakte de verwarring alleen maar groter.

Deze nacht zal ik mij verdiepen in de werken van bekende filosofen. Laat ik dicht bij huis beginnen- de Chinezen komen later wel.

Herakleitos de Duistere.

Panta Rhei. Je stapt niet tweemaal in dezelfde rivier want jij bent niet dezelfde en de rivier is niet hetzelfde. Een aardig beeld. Maar toch.. een rivier heeft vaste oevers. Panta Rhei betekent echter: alles stroomt - is in beweging. Wij bevinden ons in een kolkende stroom, zonder oevers. Terwijl ik nog bezig ben om dit duizelingwekkende inzicht te verwerken gaat de bel.

Het is iets na middernacht.

Lei staat op, opent een raam, en daarna de voordeur.

Er komt een vrouw binnen met een koffer, en daarna een man met twee koffers. De man gaat weer naar beneden en haalt nog meer koffers op. Het huis is vol.

Lei wijst ze de slaapkamer, met het opgemaakte bed; en het boek met instructies, wat betreft het gebruik van het appartement.

Het echtpaar verdwijnt in de slaapkamer, Lei strekt zich uit op de divan. Om half drie gaat de wekker.

Half vier. Wij begeven ons door een stil en donker Venetie.

De meisjes lopen voorop en kijken nieuwsgierig rond- die zijn alleen maar bang als het leven makkelijk is. Ze sjouwen hun koffers over de steile bruggetjes heen.

Midden op een brug staat het jongste meisje even stil. Ze kijkt om zich heen en zegt: "Wel leuk om deze plek te zien zonder mensen".

Even later bereiken we de kade, die ook nog leeg en stil is.

We wachten op het bootje.

De meisjes hebben het koud. Ze dragen de vlammeend rode, in Venetie gekochte jurkjes, waarin ze gisteren nog niet de straat op durfden. Ze durven alles, vandaag.

Het bootje is op tijd. Bij de volgende halte stappen vier Chinezen in, die veel koffers bij zich hebben. De schipper is ongeduldig.

Als we eindelijk weggevoerd zijn ontstaat er onrust onder de Chinezen: de handtas van een van de vrouwen is op de steiger achtergebleven. Nu belagen ze de schipper. Ze bieden geld. Uiteindelijk zet hij ze af op de laatste steiger aan de kade, hoewel hij al op weg was naar de overkant. Al hun koffers moeten weer van boord. En dan steekt het bootje over, naar een eiland. "Hij vaart niet hetzelfde als op de heenweg, dit duurt veel langer," zegt Chris. "We zullen ons moeten haasten op het vliegveld." Na een flinke omweg komen we langs het eiland waarop het kerkhof ligt. "Dat is toch prachtig! Die oude muren die uit het water oprijzen. Die golven, die tegen de trappen van de kerk aanklotsen. Hoe laat heb jij het?" "Mijn klokke staat stil." "Lopen jullie maar vooruit, als we aan wal komen." Maar ze blijven bij elkaar. Pas op het vliegveld zegt Chris: "Jezus!" De machine weigert een instapkaart te geven. "Een andere machine dan." Alle machines weigeren. Ze zoeken een balie. "Jullie zijn te laat," zegt de vrouw achter de balie. "Maar dat vliegtuig is nog lang niet weg! Nog een uur!" "Drie kwartier." "Vijftig minuten!" "Jullie plaatsen zijn al verkocht."

Stilte.

“En het volgende vliegtuig?”

“Is volgeboekt.”

Ze kijkt in haar computer.

“Over twee dagen heb ik nog plaats.”

“En wat kost dat dan?”

“Vierhonderzestig euro.”

“Voor ons allemaal.”

“Nee. Per persoon.”

De vrouwen kijken elkaar aan en vallen huilend in elkaars armen. De hoed glijdt naar beneden. Ik zie het vanaf de grond.

Tenslotte maakt Chris zich los en zegt:

“Meisjes- dit jaar geen Sinterklaas. Volgend jaar ook niet. Geen vakanties. Geen uitstapjes. En dat is maar goed ook want die schoenen, daar moeten jullie nog jaren op lopen.”

“Probeer u het eens bij Air France”, zegt de dame achter de balie. “Die hebben misschien een vlucht over Rome.”

Air France heeft niets.

Ze hebben mij niet, in hun ontredde- ring, op de vloer van het vliegveld achtergelaten.

Nu lopen we naar het einde van de vertekhal, waar een computer staat.

Die werkt niet. Ze halen er iemand bij. Nee, de computer is kapot. Maar aan het andere eind van de hal staat er nog een.

Deze computer neemt wel geld, maar hij werkt niet.

Dan zegt Lei: “Chris, we moeten hier weg. We nemen de bus naar het station van Mestre. We gaan naar Milaan. Daar is een veel groter vliegveld met veel meer mogelijkheden.”

Als we in de bus zitten breekt de dag aan.

Het station van Mestre is niet, zoals het vliegveld, van staal en glas maar van hout en steen. Achter een loket zit een man die moeite heeft om uit zijn sluimering te komen.

“Ik weet dat treinkaartjes in de regel duurder zijn dan vliegtickets. Maar ik ga toch vragen wat het kost- met de trein naar huis.”

En Lei vraagt aan de man of hij engels spreekt. Hij knikt.

Ze zegt dat ze net een vliegtuig gemist hebben. Hij valt haar in de rede.

“You want airplane? There!”

En hij wijst op de bus, die net een rondje heeft gedraaid en weer langskomt. Lei wrijft over haar ogen van vermoeidheid. En vraagt of hij frans spreekt.

“Mais oui!”

Hetzelfde verhaal.

De man vraagt hoe oud de meisjes zijn, en buigt zich over een toetsenbord. Het scherm licht op.

“Naar Amsterdam. Zevenhonderd twee en zeventig euro.”

“Per persoon?”

“Nee, voor vier kaartjes. Familiekorting.”

Bijna vallen ze elkaar weer huilend in de armen. Maar Lei zegt: “Wacht! Ik heb genoeg op mijn rekening. Maar twee van de drie automaten op het Centraal Station pakken mijn pas niet. Wacht!”

“Dan zoeken we een bank!”

“Op zaterdag?”

“Een muur! Een heleboel muren!”

Ze steekt haar pas, heel voorzichtig, in het apparaat dat de man haar voorhoudt. Het komt tot leven.

Het werkt.

Dan vallen ze elkaar in de armen. De tranen stromen. De meisjes roepen: “Helemaal met de trein! Vet!”

De man overhandigt kaartjes, de vrouwen maken een knielbeweging, ze kussen hun vingertoppen, blazen de kussen in de richting van de man, alsof hij het is die het spoor naar Amsterdam gelegd heeft en de trein doet rijden, ze roepen: “Grazie, Grazie!”, maar de man heeft hoofdzakelijk oog voor de meisjes, die plotseling in het volle licht staan want de zon is boven een dak uitgekomen.

Hij lacht naar ze. Ze zwaaien, heel even, en het jongste meisje maakt een van haar danspasjes. Hun jurkjes zijn als het ochtendrood zelf.

De vlakke die we nu doorkruisen krijgt weinig commentaar.

“Net als thuis. Alleen de rivieren zijn woester.” Maar de trein wordt geprezen- die is licht en mooi en comfortabel.

Ik reis mee in het bagagerek.

Recht beneden mij zit een moeder met een klein kind. Ik zie ze niet, maar ik kan ze goed verstaan.

“Waarom staan we stil?”

“Omdat er mensen willen uitstappen.”

“Waarom?”

“Omdat ze hier wonen, denk ik.”

“Is dit Milano?”

“Nee, dit is Verona.”

“Wonen hier alle mensen die niet in Milano wonen?”

“Nee, sommige.”

“En die andere? Die niet sommig zijn, en die ook niet in Milano wonen? Waar wonen die dan?”

“Eeh- overal,” zegt de moeder, met een zucht.

“Is dat ver?”

De mens heeft toch, van nature, een behoefte om te weten, te begrijpen. Te ordenen, dus- maar hoe kan men een kolkende stroom ordenen?

Het station van Milaan wekt verbazing.

“Dit gebouw is gemaakt voor dinosaurussen!”

“Meisjes- weten jullie wie Mussolini was?”

Nee, dat weten ze niet.

“Een vriend van Hitler. Weten jullie wie Hitler was?”

Ja, dat weten ze wel.

“Hij was baas van Italië, Mussolini. Hij wilde van dit land een wereldmacht maken, net als in de tijd van de Romeinen. Daarom liet hij dit station bouwen- dan konden de Italianen vast in de stemming komen.”

We gaan voor het station op een muurtje zitten, onder een boom. De tas, met het voedsel dat in Mestre is ingeslagen, gaat open. Ze eten langzaam en uitgebreid.

Intussen wordt er aandacht besteed aan de menigte die het stationsplein bevolkt.

“Zien jullie die man daar? Hij geeft seintjes aan de man op de hoek. Volgens mij zijn dat rovers”.

“En daar- die met dat geruite petje- hij gaat achter die vrouw aan. Wat denken jullie- zou het om haar tasje zijn? Of om de vrouw zelf?”

“Haar tasje”, beslissen de meisjes. “Ze is oud.”

“OUD?”

“Ja. Boven de dertig.”

“Je wordt bedankt!” zegt Chris.

Ik begrijp dat zij hiermee het tegenovergestelde bedoelt. Chris is boven de veertig. Ja, zoveel begrijp ik al.

In de volgende trein proberen ze te slapen. Maar dan rijden we de uitlopers van de Alpen binnen.

De opwinding groeit.

“Kijk, rotsen.”

“Zie je die huisjes, tegen de helling geplakt?”

“Oo, aan die kant- een meer! Wat is het water blauw!”

We rijden een tunnel binnen. En komen weer in het volle zonlicht.

“Een koe met een bel om. En nog een!”

“Daar! Een waterval!”

En tenslotte: “Sneeuw!”

Chris zegt plechtig: “Dit kost een paar centen. Maar dan HEB je ook wat!”

De avondzon schijnt het station van Zurich binnen. Wij bewegen ons traag, door een goudkleurig, en stoffig licht.

Er wordt wat tijd besteed aan het wisselen van geld en het keuren van het voedselaanbod.

Ze mopperen over de Zwitserse frank.

Tenslotte strijken we neer op een paar stoeltjes in de grote hal met bier en cola en patat. Ze prijzen het stationsgebouw- het is oud, en een beetje vaal, en het is groot maar toch gezellig. Ze zijn tevreden met hun diner.

“Zo komen we de nacht wel door.”

“Is het nog ver?”

“Duizend kilometer, schat ik. Het zal wel opschieten. De trein hoeft niet over bergen te klimmen. Hij gaat langs de Rijn.”

De meisjes knikken. De Rijn, daar hebben ze wel eens eerder van gehoord.

De reizigers en de rondhangers, die hier voorbijlopen, stellen ook niet teleur.

“Kijk, dat gotische meisje!”
“Gotisch?”
“Gothic. Goed he?”
De meisjes kijken aandachtig.
“Best wel cool.”
“Maar ze heeft wenkbrauwen. Zóó tweeduizendtien, wenkbrauwen.”
“Jij hebt toch ook wenkbrauwen?” zegt Lei verbaasd.
“Ja maar ik ben niet Goth.”
“Zullen we allebei Gothic worden?” stelt de jongste voor.
“Gèèèet, nee!”
“Maar ik neem wel een navelpiercing.”
“Dat ga ik niet betalen”, zegt Chris. “Neem eerst maar een krantenwijk.”
De meisjes lachen.

Het is nog licht als de trein het station verlaat, maar in het bagagerek heerst al duisternis.
Er is langs het spoor niet veel bijzonders te zien; of ze zijn inmiddels te moe om te kijken.
Er stapt, bij de grens, een grote familie in die drie stations verderop weer door een politiemacht uit de trein wordt gehaald. Alle betrokkenen blijven rustig, alsof ze niet anders gewend zijn.
Alleen de meisjes rekken zich uit om het beter te zien.

“Hebben geen kaartje, denk ik.”
“Dan zijn ze toch drie stations opgeschoten.”
Het schept ruimte. Lei probeert om dwars op twee stoelen te slapen en moppert dat ouderwetse banken een stuk prettiger zijn.
Dit bagagerek is ook werkelijk een rek, van metaal. Ik kan er doorheen kijken. Ik zie slapende reizigers, in allerlei toestanden. Er is er een die kwijlt. Een ander kan haar voortanden niet binnenhouden. Het zijn valse tanden, dat is mij duidelijk. Als de tanden halverwege de uitgang zijn wordt ze wakker en kijkt verschrikt om zich heen. Niemand heeft het gezien. Ze ontdoet zich snel van haar bovenkaak en wikkelt die in een papieren zakdoek.
Mensen willen niet in zo'n toestand gezien worden, maar als ze slapen hebben ze de zaak niet onder controle.
Wanneer hebben ze de zaak wel onder controle?
Toen ik rondgedragen werd door Venetië zag ik de palazzo's, gebouwd volgens plan, op de beste plaatsen; en daar omheen de donkere warboel waarin de armen woonden. Maar die palazzo's waren net zo goed de uitkomst van toevalligheden: van oorlogen en intriges, van het gegeven dat sommige schepen wel, en andere niet bleven drijven.
Zo ging het honderden jaren geleden.
Nu wordt de wereld ingericht met rechte wegen, en berekende bebouwing, voor behoorlijk geklede mensen, die op het aangegeven tijdstip in de juiste trein stappen.

Maar daaronder woedt nog steeds de chaos. De wereld wordt maar voor een klein deel geregeerd wordt door weldenkendheid en voor een groot deel door emoties. Ik begin zelf te lijden aan emoties. Soms heb ik het gevoel dat er onbedoelde stroompjes door mij heen gaan die een prettig gevoel van warmte, of een onaangename kou teweeg brengen. Ik hoef maar terug te gaan naar de kamer waarin ik tot bloem werd gemaakt, om die sensatie van warmte te krijgen.

Chris en de meisjes zijn bij het station van Amsterdam op een tram gestapt, en Lei op een andere. Het afscheid was rustig, beheerst. Ze hadden het nog even over de treinreis- 'de kers op de taart', en verlangden nu naar het nemen van een douche.

De laatste kilometers leg ik af, vastgeknoopt onder de riemen van een tas. Het waait hier te hard om een hoed te dragen.

Wij begeven ons door een wijk die voor een deel uit bouwputten bestaat. En uit water.

We eindigen de reis aan boord van een schip. Hier woont zij dus.

Ik sta nu op een smalle vensterbank in het stuurhuis. Er is een kleine gootsteen, met een waterpomp van het soort dat de mensheid al eeuwen maakt.

Een fornuis dat uit de dageraad der gasfornuizen stamt. Een bank, een tafel, een stoel. Een groot stuurwiel.

Dat zag ik toen ik, na het binnenkomen, dan weer hier en dan weer daar werd neergelegd. Maar ik werd van de hoed genomen en in een flesje gezet, en nu blijft mijn uitzicht hetzelfde: een breed water waar hoge gebouwen omheen staan. Een aantal schepen. Een brug. Ik hoor de wind, ik hoor het water dat tegen het schip klotst. En de stem van Lei:

“Deze bonen worden niet gaar. Geen wonder dat ze in de aanbieding lagen.”

En, toen het geluid van een windmolen al het andere begon te overstemmen: “Deze accu’s zijn zomaar vol. En ook zomaar weer leeg. Het loop op zijn eind met die dingen.”

Ik begin genoeg te krijgen van dit uitzicht; en van deze taal, die gemaakt is om tegen de wind in fietsend nog een gesprek te voeren.

Maar de laatste opmerking liet ik toch tot me doordringen. Ik heb gekeken hoe het met mijn eigen accu gesteld was. Ook die loopt op z’n eind.

Ze is vertrokken. Ik zie haar in de verte over de brug fietsen. Ze draagt een regenhoedje. Rood.

Dan gaat de deur open. Er stapt iemand binnen.

“Trovata!”

Er komt nog iemand binnen.

“L’abbiamo trovata!”

Italiaans- ze spreken italiaans! De taal van mijn ontwaken!
Ik word uit het flesje gehaald. Op de hand gewogen.
En in een binnenzak gepropt.
We gaan op weg.
“En dat ouwe mens? Die zal haar bloem missen?”
“Die loopt morgen naar de dokter- vragen of ze Alzheimer heeft.”
De reis, op een scooter, duurt maar tien minuten. Ik kom tevoorschijn in een mooie, ruime hotelkamer. Ik word uit de bloem gepeuterd. De resten verdwijnen in de prullemand.
Ze sluiten mij aan op een computer. Wat ik zie van de hotelkamer verschijnt op het scherm.
“Instabiel”.
“Accu is bijna leeg”.
We komen terug bij het begin. Ik word weer naar die andere hotelkamer gedragen.
“Daar heb je de rat.”
“En Claudio. ....”
Claudio, die begint te jammeren over Karima en rode rozen. De andere man, die mij naar de kast verwijst.
Geen geluid meer. Geen beeld.
En dan voel ik dat het gaat lukken. Ja! Het lukt! Ik voel een genadige warmte. Er verschijnen letters op het scherm. Mijn eigen tekst!
“IK WIL.....”
Het kost moeite. Ik ben verzwakt.
“NIEUWE BLAADJES.
ROOD. ZO ROOD ALS DE ZONSOPGANG.”

De mannen zijn er stil van.

Heel even. Dan beginnen ze te schreeuwen, ze vloeken het uit, ik word losgerukt van de computer, ik vlieg door de kamer, het open raam uit, en land op het zadel van een fiets. Ik stuit even, en glijd tussen een groot kettingslot, en het frame.

Ik zie nog, heel vaag, hoe de mannen de stoep afzoeken. Ze vinden mij niet.

NASCHRIFT:

Dit verhaal werd opgeraapt door mijn opa, handelaar in witgoed en non-ferro metalen. Hij liep langs het Amrath- hotel, aan de Prins Hendrik-kade, toen zijn aandacht werd getrokken door een blokje roestvrij staal. Mijn opa kijkt, alsie daar loopt, altijd naar de grond want hij wordt zo zenuwachtig van dat lood op het dak van het Amrath- hotel. Hij is gek op lood.

Thuisgekomen zag hij dat het een doosje was, met een ingang voor een stekkertje. Hij gaf het aan mij want ik heb bakken vol plugjes en stekkertjes.

Met de hulp van mijn vriend, hackertje Klaas, heb ik dit verhaal eruit getrokken. Van het beeld was niet veel meer te redden- de pleuris was in de pixels geslagen. En toen we probeerden de accu op te laden kwam er een rookwolk uit het doosje. Dus dat is in de RVSBak gegaan.

We hebben het op internet gegoooid. Misschien lukt het ons om die twee meisjes op te duikelen- kijk, daar hebben wij nou lol in.

Met dank aan
Rose Casella- designer